

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen
120908 GKJ/KSH/CWG/JCN/LJE

UDKAST

Forslag til Lov om ændring af årsregnskabsloven (Redegørelse for samfundsansvar)

§ 1

I årsregnskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 647 af 15. juni 2006, som ændret ved § 5 i lov nr. 108 af 7. februar 2007, § 63 i lov nr. 468 af 17. juni 2008 og lov nr. 516 af 17. juni 2008, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 99 indsættes:

”§ 99 a. Store virksomheder skal supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for samfundsansvar, jf. stk. 2-7. Ved samfundsansvar forstås i denne lov, at virksomheder frivilligt integrerer hensyn til eksempelvis menneskerettigheder, sociale forhold, miljø- og klimamæssige forhold samt bekæmpelse af korruption i deres forretningsstrategi og forretningsaktiviteter. Har virksomheden ikke politikker for samfundsansvar, skal dette oplyses i ledelsesberetningen.

Stk. 2. Redegørelsen efter stk. 1, 1. pkt., skal indeholde oplysning om:

- 1) Virksomhedens politikker for samfundsansvar, herunder eventuelle standarder, retningslinjer eller principper for samfundsansvar, som virksomheden anvender.
- 2) Hvordan virksomheden omsætter sine politikker for samfundsansvar til handling, herunder eventuelle systemer eller procedurer herfor.
- 3) Virksomhedens vurdering af, hvad der er opnået som følge af virksomhedens arbejde med samfundsansvar i regnskabsåret, samt virksomhedens eventuelle forventninger til arbejdet fremover.

Stk. 3. Redegørelsen efter stk. 1 og 2 skal gives i tilknytning til ledelsesberetningen. Virksomheden kan i stedet vælge at give redegørelsen:

- 1) i en supplerende beretning til årsrapporten, jf. § 14, hvortil der henvises i ledelsesberetningen, jf. stk. 4, 1. pkt., eller
- 2) på virksomhedens hjemmeside, hvortil der henvises i ledelsesberetningen, jf. stk. 4, 2. pkt.

Stk. 4. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fastsætter regler om offentliggørelse af redegørelsen for samfundsansvar i en supplerende beretning til årsrapporten og revisors pligter i forhold til de oplysninger, som offentliggøres heri, jf. stk. 3, nr. 1. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fastsætter regler om offentliggørelse af redegørelsen for samfundsansvar på virksomhedens hjemmeside, herunder regler om virksomhedens opdatering af oplysningerne på hjemmesiden og revisors pligter i forbindelse med de oplysninger, som offentliggøres på hjemmesiden, jf. stk. 3, nr. 2.

Stk. 5. For virksomheder, som udarbejder koncernregnskab, er det tilstrækkeligt, at oplysningerne efter stk. 1 og 2 gives for koncernen som helhed.

Stk. 6. En dattervirksomhed, som indgår i en koncern, kan undlade at medtage oplysningerne i sin egen ledelsesberetning, hvis:

1) modervirksomheden opfylder oplysningskravene efter stk. 1 og 2 for den samlede koncern, eller

2) modervirksomheden har udarbejdet en rapport (fremskridtsrapport) i forbindelse med tilslutning til FN's Global Compact eller FN's Principper for ansvarlige investeringer.

Stk. 7. En virksomhed, som har udarbejdet en rapport (fremskridtsrapport) i forbindelse med tilslutning til FN's Global Compact eller FN's Principper for ansvarlige investeringer, kan undlade at give de oplysninger, som er anført i stk. 1 og 2. Virksomheden skal oplyse i ledelsesberetningen, at den anvender denne undtagelse, med angivelse af, hvor rapporten er offentlig tilgængelig."

2. I § 135, stk. 5, indsættes som 1. pkt.:

"Hvor det i lovgivningen er tilladt, at oplysninger, som skal gives i årsregnskabet eller koncernregnskabet, alternativt kan placeres i andre dokumenter m.v., hvortil der henvises i årsregnskabet eller koncernregnskabet, omfatter revisionspligten efter stk. 1, 1. pkt., de pågældende oplysninger i disse dokumenter m.v."

3. I § 135, stk. 5, indsættes efter 2. pkt., som bliver 3. pkt.:

"2. og 3. pkt. finder såvel anvendelse på oplysninger, der placeres i ledelsesberetningen, som på oplysninger, der efter denne lov eller regler, som er udstedt efter denne lov, alternativt offentliggøres andre steder, hvortil der henvises i ledelsesberetningen."

4. I § 135, a, 1. pkt., ændres § 135, stk. 5, 2. pkt." til: "§ 135, stk. 5, 3. og 4. pkt."

5. Efter § 149 indsættes før overskriften "Manglende eller for sen modtagelse af årsrapport eller undtagelseserklæring":

"§ 149 a. Hvor det i lovgivningen er tilladt, at oplysninger, som skal gives i årsrapporten, alternativt kan placeres i andre dokumenter m.v. end årsrapporten, skal disse dokumenter m.v. være tilgængelige for regnskabsbrugerne på samme tidspunkt som årsrapporten."

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2009 og har virkning for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2009 eller senere.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund og formål
 - 2.1. Lovforslagets baggrund
 - 2.2. Formålet med lovforslaget
3. Lovforslagets udformning
 - 3.1. Hvilke virksomheder omfattes af lovforslaget
 - 3.2. Hvad forstås ved virksomheders samfundsansvar
 - 3.3. Redegørelsens indhold
 - 3.4. Offentliggørelse af redegørelsen for samfundsansvar og revisors pligter i forbindelse med redegørelsen
 - 3.5. FN's Global Compact
 - 3.6. FN's Principper for ansvarlige investeringer
 - 3.7. Andre principper for samfundsansvar
 - 3.8. Lovgivning i andre lande
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
6. Konsekvenser for borgerne
7. Konsekvenser for miljøet
8. Forholdet til EU-retten
9. Høring
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Det fremgår af regeringsgrundlaget "Mulighedernes Samfund" (november 2007), at danske virksomheder i højere grad skal drage fordel af at være i en global førerposition, når det gælder erhvervslivets samfundsansvar. Lovforslaget, der er en udmøntning af et initiativ i regeringens handlingsplan om virksomheders samfundsansvar (maj 2008), udspringer heraf. Lovforslaget har til formål at tilskynde de ca. 1000 største danske virksomheder, børsnoterede virksomheder og statslige aktieselskaber, som er omfattet af årsregnskabsloven til at forholde sig aktivt til, hvordan de gennem samfundsansvar kan bidrage til at løse samfundsmæssige udfordringer.

Det foreslås derfor, at disse virksomheder forpligtes til, som led i deres regnskabsrapportering, at redegøre for, hvordan de forholder sig til deres samfundsansvar, ikke mindst den internationale dimension heraf.

Der vil blive indført lignende oplysningskrav for institutionelle investorer, investeringsforeninger og finansielle virksomheder i øvrigt, som ikke omfattes af årsregnskabsloven. Regnskabsreglerne for de finansielle virksomheder er i vidt omfang fastsat i bekendtgørelser udstedt af Finanstilsynet. Oplysningspligten vedrørende samfundsansvar vil derfor for disse virksomheders vedkommende blive fastsat af Finanstilsynet i bekendtgørelser. Dette kan ske på baggrund af de eksisterende bemyndigelser til at fastsætte regnskabsregler i lovene for disse virksomheder.

Med lovforslaget indføres alene et krav om, at de omfattede virksomheder skal oplyse om deres politikker for samfundsansvar, hvordan virksomheden omsætter disse politikker til praksis samt vurdere, hvad der er opnået som følge af arbejdet med samfundsansvar i regnskabsåret, og eventuelle forventninger til arbejdet fremover. Har virksomheden ikke politikker for samfundsansvar, skal virksomheden oplyse dette.

Lovforslaget ændrer ikke ved, at virksomheders samfundsansvar fortsat er et frivilligt anliggende. Virksomheden vælger selv, hvordan eller om den ønsker at integrere hensyn til eksempelvis menneskerettigheder, sociale forhold, miljø- og klimamæssige forhold, bekæmpelse af korrupsion m.v. i sin forretningsstrategi og -aktiviteter. Oplysningskravet forpligter således ikke de omfattede virksomheder til at have en politik for samfundsansvar, ligesom der ikke stilles krav til, hvordan den enkelte virksomhed arbejder med samfundsansvar. Det vil således fortsat være frivilligt, om og hvordan den enkelte virksomhed vil arbejde med samfundsansvar.

For at understøtte regeringens målsætning om at gøre Danmark kendt for ansvarlig vækst, ønsker regeringen, at danske virksomheders arbejde med samfundsansvar tager udgangspunkt i en internationalt anerkendt referenceramme. Derfor opfordrer regeringen virksomheder og investorer til at tage udgangspunkt i FN's principper for samfundsansvar. Det drejer sig om FN's Global Compact og FN's Principper for ansvarlige investeringer (UN PRI).

Det særlige ved FN's principper er, at de er baseret på internationale konventioner for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og bekæmpelse af korrupsion, hvilket gør det muligt for virksomheder og investorer i hele verden at tilslutte sig. FN's principper er således hverken begrænset til særlige regioner eller store virksomheder.

FN's principper for samfundsansvar er ikke ment som en tjekliste, som virksomhederne skal opfylde fra dag ét. Derimod er det op til den enkelte virksomhed at vælge de områder og den indsats, der er relevant i forhold til virksomhedens kerneforretning. Dermed understøtter principperne samme tilgang til samfundsansvar, som den danske regering er fortalende for, nemlig en forretningsdrevet tilgang.

2. Lovforslagets baggrund og formål

2.1. Lovforslagets baggrund

Globaliseringen betyder, at de økonomiske, kulturelle og politiske forbindelser på tværs af landegrænser bliver stadig tættere. Globaliseringen indebærer øget samhandel og en stigende grad af international arbejdsdeling af for eksempel vareproduktionen. Dette rejser – og synliggør – også en række udfordringer i forhold til for eksempel sociale vilkår, arbejdsforhold, miljø og klima, som ikke udelukkende kan løses via nationale endsige internationale regler.

Sådanne udfordringer kan ikke løses af landene hver for sig. Det kræver et aktivt samarbejde landene imellem og en fælles forståelse for, hvor vi skal hen. Udfordringerne kan imidlertid ikke imødekommes af regeringer alene, men kræver et samarbejde mellem forskellige aktører i samfundet.

Ikke mindst virksomhederne spiller en central rolle med hensyn til at bidrage til løsninger på samfundsmæssige udfordringer. Virksomhederne kan med deres markedskendskab, fleksibilitet og innovationskraft hurtigt og målrettet medvirke til at finde løsninger på nationale og globale udfordringer.

Virksomhederne kan også ofte være med til at udfylde det rum, hvor der (endnu) ikke findes regler, eller hvor disse ikke håndhæves effektivt i praksis. Det kan for eksempel ske i form af krav til en udenlandsk leverandør om overholdelse af grundlæggende miljøkrav eller arbejdstager- og menneskerettigheder.

En virksomheds adfærd og bevidsthed om dens samfundsansvar kan således tilføre meget, som ikke kan opnås alene gennem lovgivning og regler.

Danmark hører til de lande, hvor mange virksomheder har taget dagsordenen til sig, og danske virksomheder kan spille en central rolle med hensyn til at bidrage til løsninger gennem deres arbejde med samfundsansvar, der samtidig kan styrke deres forretningsmuligheder. Regeringen vil derfor støtte og styrke, at danske virksomheder fortsat arbejder aktivt med samfundsansvar og dermed bidrager til for eksempel at forbedre vilkårene i de lande, som de handler med og/eller har etableret sig i.

2.2. Formålet med lovforslaget

I en situation med stadig hårdere international konkurrence, globale sociale og miljømæssige udfordringer samt stadig mere åbne globale informationsstrømme bliver virksomheder og investorer nødt til aktivt at tage stilling til den internationale dagsorden. Seks ud af ti danske virksomheder møder i dag krav om samfundsansvar fra deres omverden (Gallup 2005).

En undersøgelse fra Capacent Epinion viser, at 81 pct. af danske virksomheder mener, at kravene til virksomhedens samfundsansvar vil stige inden for de næste fem år (Capacent Epinion for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, 2007).

Internationalt viser en undersøgelse fra FN, at 70 pct. af investorer, der har tilsluttet sig FN's principper for ansvarlige investeringer, stiller krav om, at virksomheder, de investerer i, rapporterer om deres samfundsansvar (PRI Report on Progress, 2008). Det er således et krav for virksomhederne, der ønsker at gøre sig gældende på internationale finansielle markeder, at de er åbne omkring deres samfundsansvar.

Gennem forretningsdrevet samfundsansvar kan virksomhederne bidrage til at løse samfundsmæssige udfordringer og samtidig skabe bedre forretningsmuligheder for sig selv.

Danmark vil stå stærkere internationalt i takt med, at flere virksomheder og investorer forholder sig aktivt til samfundsansvar og kommunikerer dette til offentligheden. Det kan bidrage til at nå regeringens mål for offensiv markedsføring af Danmark i udlandet (jf. regeringens handlingsplan for offensiv global markedsføring af Danmark, april 2007) og gøre Danmark og danske virksomheder kendt for ansvarlig vækst. Det rummer gevinster for vores samfund som helhed, men også for den enkelte virksomhed. For eksempel bliver det lettere for danske virksomheder at differentiere sig fra konkurrenter på globale markeder, hvis danske produkter og ydelser som udgangspunkt opfattes som ansvarlige og bæredygtige. Det foreslåede oplysningskrav vil skabe større åbenhed og dermed styrke blandt andre kunders, lokalsamfundets, investorers, medarbejderes og mediernes muligheder for at forholde sig til virksomhedernes og investorenes arbejde med samfundsansvar.

Det foreslåede oplysningskrav ændrer ikke ved, at det også fremover vil være op til den enkelte virksomhed og investor at vælge, i hvilket omfang og hvordan den vil arbejde med samfundsansvar. Ligesom det fortsat er virksomhedernes egen beslutning, hvordan de konkret vælger at imødegå de udfordringer, og hvilke specifikke oplysninger, der bedst beskriver

virksomhedens arbejde med samfundsansvar. Det er derfor fortsat den enkelte virksomhedsejer og -ledelses beslutning, hvordan deres virksomhed skal ledes, ligesom det er investorenes og pensionsforvalternes beslutning - i dialog med medlemmerne - at fastlægge, hvordan deres midler skal investeres.

3. Lovforslagets udformning

3.1. Hvilke virksomheder omfattes af lovforslaget

Ifølge regeringens handlingsplan for samfundsansvar skal omkring de 1000 største danske virksomheder omfattes af oplysningskravet om virksomhedens samfundsansvar i årsregnskabsloven.

Det foreslås på denne baggrund, at oplysningskravet kommer til at gælde for store virksomheder i regnskabsklasse C og virksomheder i regnskabsklasse D (virksomheder, som har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land, og statslige aktieselskaber) via henvisningsreglen i lovens § 102. Dog undtages virksomheder, hvor oplysningerne allerede er givet på koncernniveau. Beregninger fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen viser, at oplysningskravet herved vil omfatte ca. 1100 virksomheder. Hertil kommer, at institutionelle investorer, investeringsforeninger og finansielle virksomheder også vil blive omfattet af oplysningskravet gennem bekendtgørelsesændringer.

Årsregnskabsloven er opbygget efter den såkaldte byggeklodsmodel, hvor det regelsæt den enkelte virksomhed er forpligtet til at følge ved udarbejdelsen af sin årsrapport (årsregnskab m.v.), primært afhænger af virksomhedens størrelse. Modellen består af fire regnskabsklasser, som kaldes A, B, C, D. Princippet i modellen er, at små virksomheder skal følge relativt få, generelle krav, mens store virksomheder skal følge flere og mere detaljerede krav. Baggrunden for dette er, at små virksomheder sædvanligvis har få regnskabsbrugere, hvorimod store virksomheder og virksomheder, som har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land, har en bred kreds af regnskabsbrugere med forskelligartede behov, og har en større offentlig bevågenhed.

Det foreslåede oplysningskrav omfatter således som nævnt store virksomheder i regnskabsklasse C og regnskabsklasse D, fordi disse virksomheder har en særlig samfundsøkonomisk betydning (Økonomi- og Erhvervsministeriet 2005, Vækstredegørelse).

Små virksomheder i regnskabsklasse B og mellemstore virksomheder i regnskabsklasse C har således efter forslaget ikke pligt til at redegøre for deres politikker og praksis for samfundsansvar. Dette er naturligvis ikke til hinder for, at disse virksomheder frivilligt giver oplysninger om deres politikker og praksis for samfundsansvar. Regeringen opfordrer generelt alle danske virksomheder til at arbejde med samfundsansvar.

Virksomheden kan – hvis den er en modervirksomhed – give oplysningerne for koncernen. Yderligere kan en dattervirksomhed, der indgår i en koncern, hvor modervirksomheden udarbejder koncernregnskab og heri opfylder oplysningskravene for koncernen som helhed, undlade at medtage oplysningerne i sin egen ledelsesberetning.

Endvidere foreslås det, at en virksomhed, der har tilsluttet sig FN's Global Compact eller FN's Principper for ansvarlige investeringer, og som offentliggør en rapport (fremskridtsrapport) i forbindelse hermed, fritages for pligten til at udarbejde en redegørelse for samfundsansvar efter dette lovforslag. Virksomheden skal i så fald oplyse i ledelsesberetningen, at den anvender denne undtagelse, og oplyse, hvor rapporten er offentlig tilgængelig.

3.2. *Hvad forstås ved virksomheders samfundsansvar*

Ved samfundsansvar forstås i lovforslaget, at virksomheder frivilligt – det vil sige uden at være forpligtet hertil efter lovgivningen - integrerer hensyn til for eksempel menneskerettigheder, sociale forhold, miljø- og klimamæssige forhold samt bekæmpelse af korrupsion i deres forretningsstrategi og -aktiviteter. Det er således frivilligt for virksomheder, om de vil arbejde med samfundsansvar på et eller flere af de ovennævnte områder.

Sociale hensyn kan blandt andet bestå i at arbejde for overholdelse af menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder hos udenlandske leverandører. Sociale hensyn kan også rette sig mod arbejdsmiljø, medarbejdertrivsel og medarbejderudvikling. Derudover kan sociale hensyn bestå i, at virksomheder gør en særlig indsats for at fastholde eller integrere handicappede, seniorer, personer med dårligt helbred eller personer med anden etnisk baggrund på arbejdsmarkedet.

Hensyn til miljø og klima kan blandt andet handle om at forebygge forurening, nedsætte forbrug af energi og andre ressourcer, udvikle eller anvende miljøeffektive teknologier eller miljømærke produkter.

Således kan virksomhedens samfundsansvar udfolde sig i mange forskellige aktiviteter, og ovenstående er blot eksempler. Den enkelte virksomhed må vælge, hvilke aktiviteter, der har størst værdi for virksomheden og for samfundet.

Klimaforandringer er en stadig vigtigere del af virksomhedens samfundsansvar, såvel nationalt som internationalt. Internationalt har FN's Global Compact, UN Environmental Programme (UNEP) og World Business Council for Sustainable Development (WBCSD) i samarbejde med erhvervsorganisationer og NGO'ere udarbejdet en "Caring for Climate"-erklæring, som medlemmer af FN's Global Compact opfordres til at tilslutte sig. Ved tilslutning hertil forpligter virksomheden sig blandt andet til at øge sin energieffektivitet, reducere CO₂-udledninger, sætte frivillige reduktionsmål og uddanne medarbejdere til at arbejde med klimaforbedrende tiltag.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vil udarbejde en vejledning, der nærmere beskriver, hvilke aktiviteter virksomhedernes samfundsansvar kan udmøntes i, og hvordan virksomheder kan udforme deres redegørelse for samfundsansvar.

3.3. *Redegørelsens indhold*

Det foreslås, at redegørelsen for samfundsansvar skal indeholde en omtale af:

- 4) Virksomhedens politikker for samfundsansvar, herunder eventuelle standarder, retningslinjer eller principper for samfundsansvar, som virksomheden anvender.
- 5) Hvordan virksomheden omsætter sine politikker for samfundsansvar til handling, herunder eventuelle systemer eller procedurer herfor.
- 6) Virksomhedens vurdering af, hvad der er opnået som følge af virksomhedens arbejde med samfundsansvar i regnskabsåret, samt virksomhedens eventuelle forventninger til arbejdet fremover.

Er virksomheden tilsluttet FN's Global Compact eller FN's Principper for ansvarlige investeringer (UN PRI), og offentliggør virksomheden en rapport (fremskridtsrapport) som led

i tilslutningen hertil, er virksomheden dog fritaget for at udarbejde en redegørelse for samfundsansvar efter dette lovforslag.

Ovenstående tre punkter angiver overordnede krav til indholdet af redegørelsen for samfundsansvar, som svarer til FN's anbefalinger for hvilke emner, der bør indgå i en redegørelse for virksomhedens samfundsansvar. Der fastsættes ikke detaljerede krav til redegørelsen, fordi det stadig skal være den enkelte virksomhed, der individuelt og frivilligt beslutter, på hvilke områder og hvordan man arbejder med samfundsansvar. Det er netop grundtanken bag forretningsdrevet samfundsansvar, som regeringen ønsker at fremme. Det er heller ikke et krav, at virksomheden skal vurdere, hvilke målbare økonomiske resultater arbejdet med samfundsansvar har medført.

Hvis virksomheden ikke har formuleret politikker, interne retningslinjer, målsætninger, strategier eller andet, der beskriver, hvordan virksomheden ønsker at arbejde med samfundsansvar, skal dette oplyses.

De foreslåede indholdsmæssige krav til redegørelsen vil i sig selv medvirke til, at virksomhederne ikke kan nøjes med overordnede, generelle oplysninger om deres politikker for samfundsansvar. Som det også kræves af virksomheder, der har tilsluttet sig FN's Global Compact, skal virksomheden efter dette lovforslag tillige oplyse om, hvordan den sikrer, at dens politikker bliver gennemført i praksis, og hvad der er opnået gennem disse politikker.

FN fremhæver på sin hjemmeside medlemsvirksomheder, der har udarbejdet en særlig god fremskridtsrapport (Communication on Progress – COP). En række danske virksomheder har allerede udmærket sig ved gode fremskridtsrapporter, som kan tjene til inspiration for det øvrige erhvervsliv. Det er med udgangspunkt heri, at de foreslåede regler stiller krav til indholdet af redegørelsen for samfundsansvar. Det er således ikke nok at give oplysninger om virksomhedens politikker. Det skal også oplyses, hvordan disse gennemføres i praksis.

Samtidig skal man dog være opmærksom på, at selv for store virksomheder kan håndteringen af samfundsansvar være en udfordring med vanskelige dilemmaer. Det er derfor helt sædvanligt selv hos de virksomheder, der både nationalt og internationalt repræsenterer best practice, at realisering af virksomhedens politikker for samfundsansvar er en løbende flerårig proces, og at der undervejs viser sig vanskeligheder og tilbageslag. Dette forhold anerkendes også af FN, der grundlæggende ser virksomheders samfundsansvar som en løbende proces, hvor virksomheden gradvis opnår forbedringer på forskellige områder. Det er netop derfor, de foreslåede krav til redegørelsens indhold lægger op til, at virksomheden skal oplyse om sine politikker for samfundsansvar, de løbende initiativer, der iværksættes, hvad der er opnået i regnskabsåret, og hvilke forventninger virksomheden har til den fremtidige indsats.

3.4. Offentliggørelse af redegørelsen for samfundsansvar og revisors pligter i forbindelse med redegørelsen

Efter forslaget skal de omfattede virksomheder medtage en redegørelse for samfundsansvar i deres ledelsesberetning. Alternativt kan virksomheden placere redegørelsen for samfundsansvar i en supplerende beretning til årsrapporten eller på virksomhedens hjemmeside.

Vælger virksomheden at benytte en af de offentliggørelsesmåder, der er anført som alternativ til ledelsesberetningen, skal det fremgå af ledelsesberetningen, hvor redegørelsen er placeret, og hvordan interessenterne finder frem til redegørelsen. Redegørelsen skal være offentlig tilgængelig.

Virksomheders ledelsesberetning er underlagt et såkaldt konsistentstjek fra revisors side. Det betyder, at revisor skal påse, at oplysninger i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med oplysninger i årsregnskabet og, hvis der er udarbejdet koncernregnskab, koncernregnskabet. Revisor skal afgive en udtalelse herom. Revisors udtalelse vil også omfatte sammenhæng mellem ledelsesberetningens oplysninger og forhold, som revisor er blevet opmærksom på i forbindelse med sin revision. Det forudsætter ikke, at revisor foretager særlige handlinger for at fremskaffe sådanne oplysninger. Der er alene tale om oplysninger, som revisor i forvejen er kommet i besiddelse af i forbindelse med revisionen af årsregnskabet.

Det vil imidlertid være uhensigtsmæssigt, hvis det forhold, at virksomheden vælger at placere oplysningerne et andet sted end i ledelsesberetningen, kan føre til, at oplysningerne ikke undergives revisors konsistentstjek på samme måde, som hvis oplysningerne placeres i ledelsesberetningen. Det foreslås derfor, at de foreslåede offentliggørelsesmåder medfører samme pligt til konsistentstjek af de afgivne oplysningers rigtighed, som kræves af ledelsesberetningen (forslagets § 1, nr. 3).

Det er således ikke tiltænkt hverken at indskrænke eller udvide de pligter, revisor har i forhold til oplysninger i ledelsesberetningen, blot fordi oplysningerne i stedet gives på hjemmesiden eller i en supplerende beretning.

3.5. FN's Global Compact

Redegørelsen for samfundsansvar kan eksempelvis tage udgangspunkt i, hvordan virksomheden efterlever FN's principper for samfundsansvar. De foreslåede krav til indholdet af redegørelsen for samfundsansvar (§ 99 a, stk. 2, nr. 1-3, i forslagets § 1, nr. 4) følger FN's anbefalinger til indholdet af fremskridtsrapporter, som medlemmer af FN's Global Compact skal udarbejde.

Det vurderes, at mange virksomheder ved udarbejdelsen af redegørelsen for samfundsansvar med fordel kan tage udgangspunkt i, hvordan de ti principper i FN's Global Compact efterleves – uanset om den pågældende virksomhed har tilsluttet sig Global Compact eller påtænker at gøre det.

FN's Global Compact (www.unglobalcompact.org) er verdens største frivillige netværk for virksomheders samfundsansvar. Kernen i Global Compact er ti principper for menneske- og arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption, som er baseret på internationale konventioner. Dermed kan principperne fungere som en fælles referenceramme for virksomheder over hele verden.

Principperne om menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og anti-korruption er allerede gældende dansk ret. Den danske miljølovgivning stiller også krav om, at virksomhederne benytter den bedst tilgængelige teknologi og anvender en forebyggende indsats i forhold til virksomhedens påvirkning af miljøet. Danske virksomheder er derfor allerede forpligtiget til at overholde Global Compacts ti principper i forhold til deres virksomhed i Danmark. Udfordringerne er imidlertid langt større, når danske virksomheder opererer i udlandet, hvor sociale og miljømæssige forhold ofte ikke lever op til danske standarder. Hertil kommer, at principperne ikke skal ses som opfyldelse af en tjekliste, men som principper, virksomhederne løbende forpligter sig til at arbejde for at fremme – for eksempel ved at sikre lige karrieremuligheder for alle medarbejdere uanset køn eller race eller at mindske virksomhedens miljø- og klimapåvirkning.

3.6. FN's Principper for ansvarlige investeringer

Investorenes stigende fokus på ansvarlige investeringer har stor betydning i forhold til, at flere og flere virksomheder tager deres samfundsansvar alvorligt og skaber åbenhed om deres indsats. Når investorer og virksomheder vælger ikke at arbejde aktivt med samfundsansvar og etiske investeringer, skyldes det ofte usikkerhed om de økonomiske effekter af samfundsansvar og ansvarlige investeringer.

Derfor har FN også udarbejdet seks principper for samfundsansvar, der særligt retter sig mod investorer – FN's Principper for ansvarlige investeringer (UN PRI – www.unpri.org).

3.7. Andre principper for samfundsansvar

Endelig findes der en række andre retningslinjer og principper for samfundsansvar, som virksomheder kan tage udgangspunkt i. Eksempelvis har OECD udarbejdet ”Retningslinjer for Multinationale Virksomheder”. Retningslinjerne er anbefalinger fra regeringerne til de multinationale virksomheder. De udgør en frivillig ramme for ”god forretningsskik”. Retningslinjerne er udformet for at bidrage til, at såvel store som små multinationale selskaber handler i overensstemmelse med de politiske og samfundsmæssige standarder, der er gældende i de involverede lande.

’The Global Reporting Initiative’ (GRI) er et multistakeholder netværk, der udsteder globale retningslinjer for rapportering om bæredygtighed. Retningslinjerne anvendes af virksomheder, der ønsker at dokumentere deres bæredygtighed. GRI Retningslinjerne indeholder principper og indikatorer, der kan bruges til at måle og rapportere om en virksomheds økonomiske, miljømæssige og sociale resultater.

3.8. Lovgivning i andre lande

En række lande har også indført lovgivning, der skal tilskynde virksomheder og investorer til at arbejde mere aktivt med samfundsansvar. Nedenstående behandler kun lovgivning, der er mere omfattende end de nuværende rapporteringskrav om ikke-finansielle forhold i den danske årsregnskabslov.

Siden 2001 har alle børsnoterede selskaber i Frankrig skullet oplyse om sociale og miljømæssige forhold i deres årsrapporter. Formålet er at tilskynde virksomhederne til at måle de sociale og miljømæssige konsekvenser af deres forretning på en strategisk måde. Virksomheder skal rapportere om samfundsmæssige forhold – i særdeleshed set i forhold til lokalsamfundet og lokal udvikling. Yderligere skal det fremgå, hvordan virksomheden er i dialog med interessenter, herunder NGO’ere, forbrugergrupper og uddannelsesinstitutioner.

Pr. 1. oktober 2007 skal alle større børsnoterede virksomheder i Storbritannien rapportere om sociale, samfundsmæssige og miljømæssige forhold. Børsnoterede virksomheder skal informere om sociale og samfundsmæssige forhold, herunder information om alle eksisterende politikker, der vedrører sociale og samfundsmæssige forhold og effekten af disse politikker. Hvis årsrapporten *ikke* indeholder information på ovenstående områder, skal det fremgå på hvilke områder, der mangler information.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Det vurderes ikke, at lovforslaget har økonomiske eller administrative konsekvenser for stat, regioner eller kommuner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Regeringen lægger vægt på, at de administrative byrder ved lovforslaget begrænses mest muligt. Samtidig skal der sikres størst mulig fleksibilitet for virksomhederne i forhold til at anvende netop den offentliggørelsesmåde, som passer bedst til den enkelte virksomheds dialog med interessenterne (eksempelvis kunderne, lokalsamfundet, investorerne, medarbejderne, medierne). Derfor foreslås det, at redegørelsen skal placeres i ledelsesberetningen, dog således at virksomhederne – i stedet for at medtage redegørelsen for samfundsansvar i ledelsesberetningen – får mulighed for at vælge mellem to alternative offentliggørelsesmåder. Oplysningerne kan gives:

- 1) i en supplerende beretning til årsrapporten eller
- 2) på virksomhedens hjemmeside

Vælger virksomheden at benytte en af de offentliggørelsesmåder, der er anført som alternativ til ledelsesberetningen, skal det fremgå af ledelsesberetningen, hvor redegørelsen er placeret, og hvordan interessenterne finder frem til redegørelsen, som skal være offentlig tilgængelig.

Forslaget har været sendt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering (CKR) med henblik på en vurdering af forslagets erhvervsøkonomiske og administrative konsekvenser. I den forbindelse havde CKR følgende bemærkninger:

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

CKR vurderer, at forslaget kan medføre positive strukturelle erhvervsøkonomiske konsekvenser for de virksomheder, som vælger at arbejde med samfundsansvar. Disse virksomheder vil kunne opleve en konkurrencemæssig fordel, idet forbrugere, leverandører, investorer mv. i stadig større grad er bevidste om, at de hellere vil støtte virksomheder, der arbejder med samfundsansvar end virksomheder, som ikke arbejder med samfundsansvar. Dette er dog ikke entydigt, idet der vil være store forskelle fra branche til branche og fra produkt til produkt.

Administrative konsekvenser

Da lovforslaget undtager dattervirksomheder af koncerner, der opfylder oplysningskravet, omfatter lovforslaget kun ca. 1000 af de største virksomheder. Omfanget af byrderne er blevet undersøgt i forbindelse med en forelæggelse for Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel. Forelæggelsen for virksomhedspanelet er blevet foretaget af CKR i løbet af juli måned 2008.

Forslaget er i høj grad baseret på valgfrihed for virksomhederne, således at arbejdet med samfundsansvar og redegørelsen herfor kan have vidt forskelligt omfang. Som følge heraf er de kvantitative resultater fra virksomhedspanelet behæftet med større usikkerheder. CKR har derfor foretaget den samlede vurdering af de administrative konsekvenser på baggrund af interviews med tre virksomheder, der arbejder med samfundsansvar i et forventet maksimalt omfang, hvilket giver et overblik over de maksimale potentielle administrative konsekvenser som følge af lovforslaget.

Omstillingsbyrder

På baggrund af forelæggelsen for virksomhedspanelet vurderer CKR således, at ud af de ca. 1000 virksomheder vil forslaget medføre omstillingsbyrder alene for de ca. 170 virksomheder, som ikke har nedskrevne politikker for virksomhedens samfundsansvar. Hvis disse virksomheder efterfølgende vælger at udarbejde sådanne samt implementere dem i virksomheden, vil det medføre omstillingsbyrder af varierende omfang, alt efter hvor omfattende virksomhedens CSR-politik udformes. CKR har spurgt de store virksomheder med en omfangsrig CSR-politik. Disse vurderer, at en fuldt udrullet og veludviklet CSR-politik for de største virksomheder vil tage mellem 2.000 og 6.000 timer at udarbejde, hvis virksomheden i udgangspunktet ikke tidligere har beskæftiget sig med samfundsansvar. Såfremt virksomheden tillige laver en CSR-rapport, er vurderingen, at det vil tage hver virksomhed ca. det dobbelte antal timer. Det er dog fortsat op til den enkelte virksomhed, om den ønsker at udarbejde CSR-politikker, og hvor mange timer de i så fald vil bruge på at nedskrive og implementere politikker om samfundsansvar.

Løbende byrder

CKR vurderer på baggrund af forelæggelsen for virksomhedspanelet, at forslaget vil medføre et begrænset omfang af løbende byrder for de omfattede virksomheder.

Ud af de ca. 1000 virksomheder vurderer CKR, at de 934 virksomheder arbejder med samfundsansvar. Det kan virksomhederne redegøre for enten i form af en fuld ledelsesberetning eller ved at udarbejde en henvisningstekst. Det vurderes af CKR, at ca. 309 virksomheder vil udarbejde en fuld ledelsesberetning, som for hver virksomhed vil medføre løbende administrative byrder på mellem 1 og 7,5 timer pr. omfattet virksomhed. Tilsvarende vurderes det, at de resterende 625 virksomheder, der forventes at benytte sig af den mindre byrdefulde henvisningsmulighed, hver vil bruge 40 minutter på at udarbejde en sådan henvisning. På samfundsniveau forventes dette krav således maksimalt at medføre løbende byrder på ca. 2.700 timer årligt.

For de ca. 66 virksomheder ud af de 1000 virksomheder, der estimeres ikke at arbejde med samfundsansvar, vurderer CKR, at det ligeledes maksimalt vil tage hver virksomhed 40 minutter at redegøre for, at de ikke arbejder med samfundsansvar. På samfundsniveau er der således maksimalt tale om løbende byrder på ca. 45 timer årligt.

Samlet set vurderes lovforslaget maksimalt at medføre løbende byrder på 2.745 timer årligt på samfundsniveau, hvilket svaret til ca. 3 timer om året for hver af de ca. 1000 virksomheder lovforslaget omfatter.

6. Konsekvenser for borgerne

Lovforslaget medfører konsekvenser for borgerne i form af større gennemsigtighed og klarhed for, hvilke politikker og aktiviteter de omfattede virksomheder har. I det omfang lovforslaget vil tilskynde de omfattede virksomheder til at påbegynde eller videreudvikle politikker og aktiviteter inden for samfundsansvar, kan der tillige være positive effekter som virksomhedernes samfundsansvar kan have i form af for eksempel forbedrede arbejdsvilkår og arbejdsmiljø internt i virksomhederne.

7. Konsekvenser for miljøet

Lovforslaget vil, i det omfang rapporteringsforpligtelsen tilskynder flere af de omfattede virksomheder til at arbejde med samfundsansvar, kunne medføre konsekvenser for miljøet i form af de positive effekter, der kommer som resultat af virksomhedernes arbejde med for

eksempel klima- og miljøledelse eller investeringer i miljø- og energieffektiv teknologi. Det kan reducere virksomhedernes udslip af energi, kemikalier og CO₂.

8. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

9. Høring

Lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring hos:

Amnesty, Bryggeriforeningen, CSR Forum, Copenhagen Business School, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Danmarks Rederiforening, Dansk Standard, DIEH, DI, Den Danske Finansanalytikerforening, Det nationale netværk af virksomhedsledere, FN Global Compact, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Registrerede Revisorer, Folkekirkens Nødhjælp, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, First North, Foreningen af Danske Revisorer, Forsikring & Pension, Forbrugerrådet, Handelshøjskolen, Aarhus, Håndværksrådet, HK, ICJ, Investeringsforeningsrådet, Landbrugsrådet, Landbrugets rådgivningscenter, Landscentret, Ledernes Hovedorganisation, LO, Lønmodtagernes Dyrtidsfond, Komiteen for god selskabsledelse, Kommunernes Landsforening, Københavns Universitet, OMX Den Nordiske Børs i København, Red Barnet, Regnskabsrådet, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Rigsrevisionen, Roskilde Universitetscenter, Rådet for Bæredygtig Erhvervsudvikling, Syddansk Universitet, WWF, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ Mindre udgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Samlet set vurderes lovforslaget maksimalt at medføre løbende byrder på 2.745 timer årligt på samfundsniveau, hvilket svaret til ca. 3 timer om året for hver af de ca.1000 virksomheder lovforslaget omfatter.
Miljømæssige konsekvenser	Lovforslaget vil, i det omfang rapporteringsforpligtelsen tilskynder flere af de omfattede virksomheder til at arbejde med samfundsansvar, kunne medføre konsekvenser for miljøet i form af de positive effekter, der kommer som resultat af	Ingen

	virksomhedernes arbejde med for eksempel klima- og miljøledelse eller investeringer i miljø- og energieffektiv teknologi. Det kan reducere virksomhedernes udslip af energi, kemikalier og CO2.	
Konsekvenser for borgerne	Lovforslaget medfører konsekvenser for borgerne i form af større gennemsigtighed og klarhed for, hvilke politikker og aktiviteter de omfattede virksomheder har. I det omfang lovforslaget vil tilskynde de omfattede virksomheder til at påbegynde eller videreudvikle politikker og aktiviteter inden for samfundsansvar, kan der tillige være positive effekter som virksomhedernes samfundsansvar kan have i form af for eksempel forbedrede arbejdsvilkår og arbejdsmiljø internt i virksomhederne.	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ingen	Ingen

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås, at der i årsregnskabsloven indsættes et nyt oplysningskrav i § 99 a vedrørende redegørelse for samfundsansvar.

Oplysningskravet indebærer, at de omfattede virksomheder skal redegøre for deres politikker og praksis for samfundsansvar.

Har virksomheden ikke politikker for samfundsansvar, skal virksomheden oplyse dette.

Oplysningskravet forpligter således ikke de omfattede virksomheder til at have en politik for samfundsansvar, ligesom der ikke stilles krav til, hvordan den enkelte virksomhed arbejder med samfundsansvar. Det vil således fortsat være frivilligt, om og hvordan den enkelte virksomhed vil arbejde med samfundsansvar.

Kravet om redegørelse for samfundsansvar har ikke direktivmæssig baggrund.

Efter forslaget *stk. 1, 1. pkt.*, er store virksomheder i regnskabsklasse C omfattet af kravet. Kravet omfatter endvidere virksomheder i regnskabsklasse D (virksomheder, som har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land, og statslige aktieselskaber) via henvisningsreglen i lovens § 102.

For virksomheder, der indgår i en koncern, foreslås nogle lempelser i § 99 a, *stk. 5 og 6*. Lempelserne kan anvendes såvel af store virksomheder i regnskabsklasse C som af virksomheder i regnskabsklasse D.

Bestemmelserne om redegørelse for samfundsansvar gælder desuden for koncernregnskabet, jf. henvisningen i § 128, *stk. 2*.

Efter forslaget har virksomheder i regnskabsklasse B og mellemstore virksomheder i regnskabsklasse C ikke pligt til at medtage en redegørelse for samfundsansvar. Dette er naturligvis ikke til hinder for, at disse virksomheder frivilligt anvender bestemmelserne i § 99 a. Regeringen opfordrer generelt alle danske virksomheder til at arbejde med samfundsansvar, men finder dog, at pligten til at oplyse om politikker for samfundsansvar bør begrænses til store virksomheder i regnskabsklasse C og virksomheder i regnskabsklasse D.

Ved samfundsansvar forstås i denne lov efter forslaget *stk. 1, 2. pkt.*, at virksomheder frivilligt integrerer hensyn til menneskerettigheder, sociale forhold, miljø- og klimamæssige forhold samt bekæmpelse af korrupsion i deres forretningsstrategi og -aktiviteter. Det er således frivilligt for virksomheder, om de vil arbejde med samfundsansvar på et eller flere af de ovennævnte områder, udover hvad de er forpligtet til efter lovgivningen.

Store virksomheder i regnskabsklasse C og virksomheder i regnskabsklasse D skal som nævnt medtage en redegørelse for samfundsansvar efter forslaget *stk. 1, 1. pkt.* Har virksomheden politikker for samfundsansvar, skal redegørelsen indeholde de oplysninger, som fremgår af forslaget *stk. 2*, som omtales nærmere nedenfor. Har virksomheden ikke politikker for samfundsansvar, skal dette oplyses, jf. forslaget *stk. 1, 3. pkt.* Der stilles ikke krav om, at virksomheden skal begrunde dette.

Forslagets *stk. 2* angiver i nr. 1-3 de overordnede krav til indholdet af redegørelsen for samfundsansvar. Det skønnes ikke hensigtsmæssigt at fastsætte detaljerede krav til redegørelsen, da den i sagens natur skal være virksomhedsspecifik. Derudover kan det inden for en kort årrække forventes, at der blandt de største virksomheder opstår en ”best practice” for, hvordan redegørelsen gives.

Efter *nr. 1* skal redegørelsen indeholde en omtale af virksomhedens politikker for samfundsansvar, hvis virksomheden har politikker for samfundsansvar. Politikkerne kan eksempelvis omhandle virksomhedens indsats for at fremme menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder, forbedre miljøet, mindske virksomhedens klimapåvirkning og modvirke korrupsion.

Ved politikker forstås i denne forbindelse bredt virksomhedens interne retningslinjer, målsætninger, strategier eller andre dokumenter, der beskriver, hvordan virksomheden arbejder med samfundsansvar.

Ligeledes skal virksomheden oplyse, hvilke standarder, retningslinjer eller principper for samfundsansvar, virksomheden anvender.

Er virksomheden tilsluttet FN’s Global Compact eller FN’s Principper for ansvarlige investeringer (UN PRI), og offentliggør virksomheden en rapport (fremskridtsrapport) som led i tilslutningen hertil, er virksomheden dog fritaget for at udarbejde en redegørelse for samfundsansvar efter dette lovforslag, jf. forslagets *stk. 7*, som omtales nedenfor.

De nævnte politikområder vil ikke alle være relevante for den enkelte virksomhed, ligesom det følger af forretningsdrevet samfundsansvar, at en virksomhed ofte selv mest hensigtsmæssigt kan prioritere bestemte indsatsområder, hvor virksomheden kan gøre en særlig forskel, eller som har særlig betydning for virksomheden.

Efter *nr. 2* skal virksomheden redegøre for, hvordan den omsætter sine politikker for samfundsansvar til handling. Virksomheden skal herunder redegøre for eventuelle systemer eller procedurer herfor.

Det kan eksempelvis være ledelsessystemer, kontrolsystemer, evalueringer eller andre procedurer, der systematisk gennemgår implementeringen af politikkerne. Dette omfatter også, at virksomheden skal oplyse, hvis den er certificeret i henhold til en certificeringsordning for enten processer eller produkter (mærkningsordninger).

Endelig skal virksomheden efter *nr. 3* vurdere, hvad der er opnået som følge af virksomhedens arbejde med samfundsansvar i regnskabsåret, samt oplyse om eventuelle forventninger til arbejdet fremover. Det er ikke et krav, at virksomheden skal vurdere, hvilke målbare økonomiske resultater arbejdet med samfundsansvar har medført.

Bestemmelserne i nr. 1-3 følger FN’s anbefalinger til indholdet af fremskridtsrapporter (Communication on Progress – COP, som kan ses på hjemmesiden www.unglobalcompact.org), som medlemmer af FN’s Global Compact skal udarbejde.

Det vurderes, at mange virksomheder ved udarbejdelsen af redegørelsen for samfundsansvar med fordel kan lade sig inspirere af, hvordan de ti principper i FN’s Global Compact efterleves – uanset at den pågældende virksomhed ikke har tilsluttet sig Global Compact, eller virksomheden påtænker at gøre det, men dette er ikke et krav. De ti principper i Global

Compact udgør en international anerkendt ramme for arbejdet med samfundsansvar (jf. afsnit 3.5 i almindelige bemærkninger).

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vil udarbejde en vejledning til virksomhederne om, hvordan redegørelsen om samfundsansvar i ledelsesberetningen kan udformes. Endvidere har Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udviklet flere redskaber, der kan understøtte virksomhederne i deres arbejde med samfundsansvar. På klimaområdet drejer det sig om Klimakompasset (www.samfundsansvar.dk/klimakompasset). På CSR-Kompasset (www.csrkompasset.dk) kan virksomheden få inspiration til, hvordan den kan stille krav til sine leverandører, og hvordan den kan håndtere krav fra virksomheder, som den selv er leverandør til.

Efter forslaget *stk. 3, 1. pkt.*, skal redegørelsen for samfundsansvar placeres i ledelsesberetningen i virksomhedens årsrapport - eller eventuelt i et bilag hertil - jf. dog 2. pkt., hvori der foreslås to alternative offentliggørelsesmåder.

Hvis redegørelsen placeres i et bilag, skal der være en henvisning hertil i ledelsesberetningen, og det skal tydeligt fremgå af bilaget, at det udgør en del af ledelsesberetningen, jf. årsregnskabslovens § 2, stk. 1, nr. 2.

Hvis redegørelsen for samfundsansvar placeres i ledelsesberetningen eller i et bilag til ledelsesberetningen, vil redegørelsen blive omfattet af den udtalelse, revisor skal afgive vedrørende ledelsesberetningen efter årsregnskabslovens § 135, stk. 5. I forbindelse med revisionen af årsregnskabet og et eventuelt koncernregnskab skal revisor påse, at oplysninger i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med oplysninger i årsregnskabet og et eventuelt koncernregnskab. Revisor skal afgive en udtalelse herom.

I *stk. 3, 2. pkt.*, foreslås det, at virksomhederne – i stedet for at medtage redegørelsen for samfundsansvar i ledelsesberetningen – får mulighed for at vælge mellem yderligere to alternative offentliggørelsesmåder:

- 1) i en supplerende beretning til årsrapporten, hvortil der henvises i ledelsesberetningen, eller
- 2) på virksomhedens hjemmeside, hvortil der henvises i ledelsesberetningen.

Virksomheder, som udarbejder en selvstændig rapport om deres arbejde med samfundsansvar, der opfylder kravene til redegørelsen, jf. stk. 2, kan eksempelvis bruge denne og derfor enten tilføje denne som en supplerende beretning til årsrapporten eller offentliggøre denne på virksomhedens hjemmeside med henvisning hertil i ledelsesberetningen.

Det er dermed op til den enkelte virksomhed at afgøre, hvilken af offentliggørelsesmåderne, der ønskes anvendt. Derved sikres der størst mulig fleksibilitet for virksomhederne, som kan anvende netop den offentliggørelsesmåde, som passer bedst til den enkelte virksomheds dialog med interessenterne (eksempelvis kunderne, lokalsamfundet, investorerne, medarbejderne, medierne).

Uanset hvilken offentliggørelsesmåde, virksomheden vælger, har ledelsen ansvaret for oplysningerne og offentliggørelsen heraf i overensstemmelse med lovgivningens krav, jf. årsregnskabslovens §§ 8-10, der også vil omfatte de oplysninger efter forslaget § 99 a, som virksomheden vælger at give i en supplerende beretning til årsrapporten eller på hjemmesiden.

Vælger virksomheden at benytte en af de offentliggørelsesmåder, der er anført som alternativ til ledelsesberetningen, skal det fremgå af ledelsesberetningen, hvor redegørelsen er placeret, og hvordan interessenterne finder frem til redegørelsen, som skal være offentlig tilgængelig.

Er redegørelsen offentliggjort på en hjemmeside, jf. nr. 2, skal der oplyses et link til redegørelsen, så det er let for interessenterne at finde frem til redegørelsen via virksomhedens egen hjemmeside. Redegørelsen skal være tilgængelig på hjemmesiden på det tidspunkt, hvor årsrapporten er tilgængelig for regnskabsbrugere, jf. den foreslåede nye bestemmelse i § 149 a (forslagets § 1, nr. 5).

I *stk. 4* foreslås der indsat hjemmel til, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte regler om offentliggørelse af redegørelsen for samfundsansvar i henholdsvis en supplerende beretning og på virksomhedens hjemmeside via en henvisning hertil i ledelsesberetningen. Reglerne vil bl.a. omfatte virksomhedens opdatering af oplysningerne på hjemmesiden og revisors pligter i forbindelse med de oplysninger, som offentliggøres på hjemmesiden, herunder at revisor skal kontrollere, at redegørelsen er offentlig tilgængelig på virksomhedens hjemmeside.

Det er ikke tiltænkt hverken at indskrænke eller udvide de pligter, revisor har i forhold til indholdet af oplysninger i ledelsesberetningen, blot fordi oplysningerne placeres et andet sted end i ledelsesberetningen.

Efter de gældende regler er supplerende beretninger ikke underlagt krav om revision og er heller ikke omfattet af krav om udtalelse fra revisor efter årsregnskabslovens § 135, stk. 5. Det vil imidlertid være uhensigtsmæssigt, hvis det forhold, at virksomheden vælger at placere oplysningerne et andet sted end i ledelsesberetningen, kan føre til, at oplysningerne ikke undergives revisors gennemgang og udtalelse på samme måde, som hvis oplysningerne placeres i ledelsesberetningen.

Som en konsekvens heraf foreslås det, at der i § 135, stk. 5, indsættes en bestemmelse, som indebærer, at kravene til revisors gennemgang af indholdet af oplysningerne er de samme, uanset om oplysningerne placeres i ledelsesberetningen, i en supplerende beretning eller på virksomhedens hjemmeside (forslagets § 1, nr. 3).

I forslagets stk. 5 og 6 foreslås nogle lempelser for virksomheder, der indgår i en koncern.

Efter *stk. 5* kan virksomheden undlade at give oplysningerne efter stk. 1 eller 2 i sit eget årsregnskab, hvis virksomheden er en modervirksomhed, der udarbejder koncernregnskab og heri opfylder kravene for koncernen som helhed.

Virksomheden kan naturligvis også undlade at give oplysningerne, både for virksomheden og for koncernen, hvis virksomheden opfylder betingelserne i stk. 7 om udarbejdelse af en fremskridtsrapport i forbindelse med tilslutning til FN's Global Compact eller FN's Principper for ansvarlige investeringer (princip 6, der kan ses på UN PRI's hjemmeside, www.unpri.org).

Efter *stk. 6* kan en dattervirksomhed, der indgår i en koncern, hvor modervirksomheden udarbejder koncernregnskab og heri opfylder oplysningskravene for koncernen som helhed, undlade at medtage oplysningerne i sin egen ledelsesberetning.

En dansk dattervirksomhed i en udenlandsk koncern er kun fritaget for oplysningskravet, hvis modervirksomheden giver disse oplysninger i et offentligt tilgængeligt koncernregnskab. Hvis dette ikke er tilfældet, skal dattervirksomheden medtage redegørelsen for samfundsansvar i sin ledelsesberetning, i en supplerende beretning eller på virksomhedens hjemmeside.

Virksomheden kan også undlade at give oplysningerne i sin egen årsrapport, hvis modervirksomheden opfylder betingelserne i stk. 7 om udarbejdelse af en fremskridtsrapport i

forbindelse med tilslutning til FN's Global Compact eller FN's Principper for ansvarlige investeringer.

Undtagelserne er bl.a. begrundet i, at det er den øverste modervirksomhed i koncernen, som tilslutter sig Global Compact på vegne af den samlede koncern. Det er således almindelig praksis i Global Compact, at koncernen rapporterer på vegne af dattervirksomheder.

Efter forslaget gælder lempelserne i stk. 5 og 6 såvel for store virksomheder i regnskabsklasse C som for virksomheder i regnskabsklasse D.

I forslagens *stk. 7* foreslås det, at virksomheder, der har tilsluttet sig FN's Global Compact eller FN's Principper for ansvarlige investeringer, fritages for at udarbejde en redegørelse for samfundsansvar efter dette lovforslag. Det foreslås således, at virksomheden kan undlade at give oplysningerne efter stk. 1 eller 2, hvis virksomheden rapporterer som led i sin tilslutning til FN's Global Compact eller FN's Principper for ansvarlige investeringer.

For at kunne anvende undtagelsen skal virksomheden have offentliggjort en rapport (fremskridtsrapport) for det pågældende år, som er udarbejdet i forbindelse med tilslutningen, og fremskridtsrapporten skal opfylde FN's krav til fremskridtsrapporter.

Den offentliggjorte fremskridtsrapport træder i stedet for pligten til at give oplysninger efter forslagens stk. 1 eller 2. Der stilles således ikke krav om, at virksomheden skal redegøre for indholdet af fremskridtsrapporten.

I ledelsesberetningen skal virksomheden oplyse, at den anvender denne undtagelse. Desuden skal virksomheden oplyse, hvor fremskridtsrapporten er offentlig tilgængelig. Dette skal tydeligt fremgå såvel af ledelsesberetningen som af virksomhedens egen hjemmeside, eksempelvis med et link på virksomhedens hjemmeside til en offentliggjort fremskridtsrapport på Global Compact's hjemmeside, så det er let for interessenterne at finde frem til fremskridtsrapporten.

Revisor skal påse, at virksomheden opfylder betingelsen for at anvende undtagelsen i *stk. 7*. Det vil sige, at revisor skal kontrollere, at der er udarbejdet en fremskridtsrapport, og at den er offentlig tilgængelig på Global Compact's hjemmeside, hvis virksomheden har tilsluttet sig Global Compact. For virksomheder, der har tilsluttet sig FN's Principper for ansvarlige investeringer, skal revisor kontrollere, at virksomheden har udarbejdet en rapport om sine aktiviteter og fremskridt med at implementere principperne, og at rapporten er offentlig tilgængelig for eksempel på virksomhedens hjemmeside. Endvidere skal revisor påse, at ledelsesberetningen indeholder korrekt oplysning om, hvor den pågældende rapport er offentlig tilgængelig for regnskabsbrugere. Revisor har ikke yderligere opgaver i forhold til den pågældende rapport.

Til nr. 2

Den foreslåede nye bestemmelse i årsregnskabslovens § 135, *stk. 5, 1. pkt.*, skal sikre, at oplysninger, som skal medtages i årsregnskabet eller koncernregnskabet, omfattes af revision, uanset om de er medtaget i disse elementer af årsrapporten, eller om de i stedet er givet andre steder, hvor dette er tilladt efter lovgivningen.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede nye bestemmelse i § 135, *stk. 5, 4. pkt.* (forslagets § 1, nr. 3), vedrørende revisors opgaver i forbindelse med oplysninger i

ledelsesberetningen, som alternativt offentliggøres andre steder end i ledelsesberetningen efter regler, som er fastsat i lovgivningen.

Oplysninger, som efter årsregnskabsloven skal gives i årsregnskabet eller koncernregnskabet, kan alene gives andre steder end i årsregnskabet eller koncernregnskabet, hvis dette følger af loven. Det samme er tilfældet for virksomheder, som anvender de af Kommissionen vedtagne internationale regnskabsstandarder, IFRS. Her kan oplysningerne kun gives andre steder end i årsregnskabet eller koncernregnskabet, hvis dette er hjemlet direkte i IFRS.

Efterhånden som årsrapporterne bliver stadig mere omfangsrige, er der opstået et behov for at tillade, at visse oplysninger kan gives uden for årsrapporten. Dette kendes f.eks. fra IFRS 7, ”Finansielle instrumenter: Oplysninger”.

I henhold til appendiks B, nr. B6 til IFRS 7, kan de oplysninger, som kræves efter afsnit 31-42, enten gives i årsregnskabet eller indarbejdes med krydshenvisning fra årsregnskabet til en anden opgørelse, f.eks. en kommentar eller risikoredegørelse fra ledelsen, som er tilgængelig for regnskabsbrugere på samme vilkår og tidspunkt som årsregnskabet.

Begrebet ”samme vilkår” har i forhold til IFRS 7 været forstået således, at oplysningerne også skal være omfattet af revision. Dette bliver nu helt klart med den foreslåede bestemmelse.

De nuværende 1. og 2. pkt. i § 135, stk. 1, som herefter bliver 2. og 3. pkt., videreføres uændret.

Til nr. 3

Den foreslåede nye bestemmelse i årsregnskabslovens § 135, stk. 5, 4. pkt., skal ses i sammenhæng med forslagets § 1, nr. 1, vedrørende den nye bestemmelse i § 99 a om redegørelse for samfundsansvar.

I § 99 a, stk. 3, foreslås det, at redegørelsen skal placeres i ledelsesberetningen - eller alternativt i en supplerende beretning, hvortil der henvises i ledelsesberetningen, eller på virksomhedens hjemmeside, ligeledes via henvisning hertil i ledelsesberetningen.

Som anført i bemærkningerne til § 99 a, stk. 3, er supplerende beretninger efter de gældende regler ikke underlagt krav om revision og er heller ikke omfattet af krav om udtalelse fra revisor efter årsregnskabslovens § 135, stk. 5. Det vil imidlertid være u hensigtsmæssigt, hvis det forhold, at virksomheden vælger at placere oplysningerne et andet sted end i ledelsesberetningen, kan føre til, at oplysningerne ikke undergives revisors gennemgang og udtalelse på samme måde, som hvis oplysningerne placeres i ledelsesberetningen.

På denne baggrund foreslås det, at der i § 135, stk. 5, 4. pkt., indsættes en bestemmelse, som indebærer, at uanset om oplysningerne placeres i en supplerende beretning eller på virksomhedens hjemmeside, er kravene til revisors gennemgang af indholdet af oplysningerne de samme, som hvis oplysningerne placeres i ledelsesberetningen.

Den foreslåede bestemmelse vil gælde for redegørelsen for samfundsansvar efter § 99 a og for kommende bestemmelser om oplysninger i ledelsesberetningen, som alternativt kan placeres andre steder end i ledelsesberetningen, medmindre andet bestemmes i loven.

Den foreslåede bestemmelse i § 135, stk. 5, 4. pkt., vil derimod ikke berøre revisors opgaver i forbindelse med oplysninger om virksomhedsledelse efter de gældende §§ 107 b og 107 c, som

offentliggøres på virksomhedens hjemmeside efter regler, der udstedes af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen efter § 107 b, stk. 4. Reglerne om oplysninger om virksomhedsledelse, som blev indført ved lov nr. 516 af 17. juni 2008, trådte i kraft den 1. september 2008 med virkning for regnskabsår, der begynder den 1. september 2008 eller senere.

Det nuværende 3. *pkt.* i stk. 5 bliver herefter 5. *pkt.*

Til nr. 4

Den foreslåede nye bestemmelse i årsregnskabslovens § 149 a har til formål at præcisere, at oplysninger, som efter årsregnskabsloven eller IFRS skal gives i årsrapporten, men som det efter loven eller IFRS tillades virksomheden at offentliggøre andre steder som alternativ til offentliggørelse i årsrapporten, skal være tilgængelige for regnskabsbrugerne senest samtidig med årsrapporten.

Dette anses også for at være gældende i dag, men af hensyn til retstilstandens klarhed foreslås det, at der i loven indsættes en udtrykkelig bestemmelse herom.

Bestemmelsen vil eksempelvis gælde for en redegørelse for samfundsansvar, som offentliggøres på virksomhedens hjemmeside, efter den foreslåede nye § 99 a (forslagets § 1, nr. 1).

Til § 2

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft den 1. januar 2009 og har virkning for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2009 eller senere.

Til § 3

Det er hensigten snarest at søge de grønlandske myndigheders tilslutning til, at loven sættes i kraft for Grønland, således at den regnskabsretlige retsenhed kan bevares.

Loven kan ikke sættes i kraft for Færøerne, da de færøske myndigheder har overtaget sagsområdet vedrørende årsregnskab pr. 1. januar 2008 i medfør af lov nr. 578 af 24. juni 2005 om de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

1. Efter § 99 indsættes:

”§ 99 a. Store virksomheder skal supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for samfundsansvar, jf. stk. 2-7. Ved samfundsansvar forstås i denne lov, at virksomheder frivilligt integrerer hensyn til eksempelvis menneskerettigheder, sociale forhold, miljø- og klimamæssige forhold samt bekæmpelse af korrupsion i deres forretningsstrategi og forretningsaktiviteter. Har virksomheden ikke politikker for samfundsansvar, skal dette oplyses i ledelsesberetningen.

Stk. 2. Redegørelsen efter stk. 1, 1. pkt., skal indeholde oplysning om:

1) Virksomhedens politikker for samfundsansvar, herunder eventuelle standarder, retningslinjer eller principper for samfundsansvar, som virksomheden anvender.

2) Hvordan virksomheden omsætter sine politikker for samfundsansvar til handling, herunder eventuelle systemer eller procedurer herfor.

3) Virksomhedens vurdering af, hvad der er opnået som følge af virksomhedens arbejde med samfundsansvar i regnskabsåret, samt virksomhedens eventuelle forventninger til arbejdet fremover.

Stk. 3. Redegørelsen efter stk. 1 og 2 skal gives i tilknytning til ledelsesberetningen. Virksomheden kan i stedet vælge at give redegørelsen:

1) i en supplerende beretning til årsrapporten, jf. § 14, hvortil der henvises i ledelsesberetningen, jf. stk. 4, 1. pkt., eller

2) på virksomhedens hjemmeside, hvortil der henvises i ledelsesberetningen, jf. stk. 4, 2. pkt.

Stk. 4. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fastsætter regler om offentliggørelse af redegørelsen for samfundsansvar i en

supplerende beretning til årsrapporten og revisors pligter i forhold til de oplysninger, som offentliggøres heri, jf. stk. 3, nr. 1. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fastsætter regler om offentliggørelse af redegørelsen for samfundsansvar på virksomhedens hjemmeside, herunder regler om virksomhedens opdatering af oplysningerne på hjemmesiden og revisors pligter i forbindelse med de oplysninger, som offentliggøres på hjemmesiden, jf. stk. 3, nr. 2.

Stk. 5. For virksomheder, som udarbejder koncernregnskab, er det tilstrækkeligt, at oplysningerne efter stk. 1 og 2 gives for koncernen som helhed.

Stk. 6. En dattervirksomhed, som indgår i en koncern, kan undlade at medtage oplysningerne i sin egen ledelsesberetning, hvis:

- 1) modervirksomheden opfylder oplysningskravene efter stk. 1 og 2 for den samlede koncern, eller
- 2) modervirksomheden har udarbejdet en rapport (fremskridtsrapport) i forbindelse med tilslutning til FN's Global Compact eller FN's Principper for ansvarlige investeringer.

Stk. 7. En virksomhed, som har udarbejdet en rapport (fremskridtsrapport) i forbindelse med tilslutning til FN's Global Compact eller FN's Principper for ansvarlige investeringer, kan undlade at give de oplysninger, som er anført i stk. 1 og 2. Virksomheden skal oplyse i ledelsesberetningen, at den anvender denne undtagelse, med angivelse af, hvor rapporten er offentlig tilgængelig.”

§ 135, stk. 5

Revisionspligten efter stk. 1, 1. pkt., omfatter ikke ledelsesberetningen og de supplerende beretninger, som indgår i årsrapporten, jf. § 2, stk. 1 og 2. Revisor skal dog afgive en udtalelse om, hvorvidt oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og et eventuelt koncernregnskab. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte krav om revision af supplerende beretninger, som indgår i årsrapporten for alle eller nogle af de virksomheder, som er omfattet af

2. I § 135, stk. 5, indsættes som 1. pkt.:

”Hvor det i lovgivningen er tilladt, at oplysninger, som skal gives i årsregnskabet eller koncernregnskabet, alternativt kan placeres i andre dokumenter m.v., hvortil der henvises i årsregnskabet eller koncernregnskabet, omfatter revisionspligten efter stk. 1, 1. pkt., de pågældende oplysninger i disse dokumenter m.v.”

3. I § 135, stk. 5, indsættes efter 2. pkt., som bliver 3. pkt.:

regnskabsklasse C og D.

§ 135 a. Kun statsautoriserede eller registrerede revisorer kan revidere årsregnskaber og koncernregnskaber, som er omfattet af revisionspligten i § 135, stk. 1, 1. pkt., og afgive en udtalelse om ledelsesberetningen, jf. § 135, stk. 5, 2. pkt.

”2. og 3. pkt. finder såvel anvendelse på oplysninger, der placeres i ledelsesberetningen, som på oplysninger, der efter denne lov eller regler, som er udstedt efter denne lov, alternativt offentliggøres andre steder, hvortil der henvises i ledelsesberetningen.”

4. I § 135, a, 1. pkt., ændres § 135, stk. 5, 2. pkt.” til: ”§ 135, stk. 5, 3. og 4. pkt.”

5. Efter § 149 indsættes før overskriften ”Manglende eller for sen modtagelse af årsrapport eller undtagelseserklæring”:

”§ 149 a. Hvor det i lovgivningen er tilladt, at oplysninger, som skal gives i årsrapporten, alternativt kan placeres i andre dokumenter m.v. end årsrapporten, skal disse dokumenter m.v. være tilgængelige for regnskabsbrugerne på samme tidspunkt som årsrapporten.”

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2009 og har virkning for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2009 eller senere.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.